

MYNSTUR- MAMMAN VAR MONSTUR- MAMMAN

MAMMA HENNARA KALLAÐI SEG **SJÁLVA** FYRI »HEIMSINS BESTA MAMMA«,
OG TEY **FLESTU** HILDU VIÐ **HENNI**. LÍTIÐ VISTU TEY, **HVAT** SUM HENDI
INNANFYRI VEGGIRNAR HJÁ **ONNU WAHLGREN** OG HENNARA 9 **BØRNUM**.
NÚ **VITA** VIT EITT **SINDUR** OG TAÐ ER IKKI **HUGNALIGUR** LESNAÐUR

UPPALING

Inna Törnroos
inna@socialurin.fo

Anna Wahlgren er víðagitin høvundi, og hennara nógvu bókur um uppaling eru nærmast heilagar hjá nógvum barnafamiljum.

»De kære børn«, sum kom í 1983, er tann mest kenda av teimum, og bara í Norðanlondum er ein hálv millión av bókini seld. Jesper Juul er kanska tann einasti, sum kann sigast vera meira kendur í Norðanlondum innan økið barnaaling.

Anna Wahlgren var ein undan-gongukvinna á nógvan hátt. Hon átti børn, skildi seg, gifti seg av nýggjum og fekk fleiri børn. Tey elstu eru fødd í 1960'unum og tey yngstu í 1980'unum. Bøkurnar skrivaði hon meðan børnini vóru smá, og hennara háttur at fáa pinkubørn at sovna sjálvi, við at leggja tey á búkin, í staðin fyri á ryggin, er nógv brúktur hóast at kanningar vísa at vandin fyri pinkubarnadeyða er størri á búkinum. Anna Wahlgren mælur tá til at foreldur nýta ein alarm undir barninum.

Ongin nýmótans nanny ella høvundi hevur nakrantíð áður tora at sett seg upp ímóti Onnu Wahlgren – fyrrenn

nú. Og tað er ikki einhvør, ið sigur sína hugsan. Triðelsta dótturin Felicia Feldt (eftirnafnið er dulnevni) hevur nú tikið til orðanna.

Tann barndómur, hon lýsur, er so langt frá einum perfektum barndómi, sum tað ber til at koma.

Á kápuni á bókini, ið hevur heitið »Felicia førsvann«, skrivur hon: »Ídag skulu vit latast sum um, Jack ikki er til. Nú skal hann læra seg at blíva til fólk, sigur mamma. Charlotte spyr bangin, men skulu vit ikki tosa við hann? Nei, hann skal læra, hvussu tað er ikki at vera ein partur av hesum flokkinum«.

Tey níggju børnini høvdu fyra ymiskar pápar, men nógv fleri fostur-pápar, eftirsum Anna Wahlgren var gift fimm ferðir og samanbúgvandi við nógvum fleiri.

Stóra familjan flutti allatíðina, Felicia lýsir, hvussu hon stóðugt skifti skúlar – einaferð hitti mamman ein egyptiskan mann, og tá fluttu øll til Egyptaland. Pápanir hjá børnunum høvdu onki at siga, og børnini hittu teir sjáldan. Ein beiggi doyði í difteri, meðan tey búðu í Egyptalandi.

Nógvir av trupulleikunum í familjuni stóðust av, at Anna Wahlgren drakk ov nógv. Hon var ofta full fleiri dagar á rað, og við hvørt hungraðu Felicia

og systkin hennara. Ballini vóru oftani heima hjá henni, og Felicia lýsir, hvussu vaksnið menn lögdu seg í hennara song.

Skelkandi

Nógv í bókini er sera skelkandi at lesa, og eitt tað sterkasta brotið er tá Felicia skrivur um dagin áðrenn føðingardagin. Fyri at børnini skuldu uppliva føðingardagin sum serstakliga góðan, var dagurin áðrenn føðingardagin kallaður »happingardagurin«. Tá skuldu børnini gera køkin og baðirúmið reint. Tey, vóru happað við ljótum orðum og sluppu ikki at sita saman við hinum til døgverðaborðið – og tey skuldu eta eitt kalt toskarhøvd!

Ein av orsökunum til at Felicia Feldt hevur skrivað hesa bókina er, at hon vil greiða frá, hví hon ikki kann fyrigeva mammu síni. Hon hevur roynt at fyrigivið, men er vorðin vónbrotin so ofta, at hon nú til endans hevur uppgivið mammuna. Tí er endin av bókini eisini ein jarðarferð – hóast Anna Wahlgren er á lívi!

Tey yngstu syskini hjá Feliciu Feldt hava í viðmerkingum til bókina sagt, at hetta eru lygnir. Onki av tí, sum Felicia skrivur, er sannleiki, vilja tey verða við. Onkur, við innlit í stóru familjuna, hevur sagt, at tað var munur millum tey

eldru, har Felicia er, og tey yngstu. At skilið við øðrum orðum gjørdist betri við teimum yngstu.

Men skuldi bert ein lítil partur av bókini verið sannleiki, er Anna Wahlgren fyri alla tíðir liðug sum barnauppalingsguru. Hon hevur valt at ikki viðmerkja bókina meira enn við hesum orðunum:

»Hendan bókin kemur sum eitt yvirraskili fyri meg. Felicia roynir við henni at taka heiður og æru frá mær. Mítt svar er ikk at taka heiður og æru frá henni. Annars havi eg ongá aðrar viðmerkingar«.

Nakrar av bókrunum hjá Onnu Wahlgren

- De kære børn
- Sove hele natten
- Spørg om de kære børn